

Több segítséget a vasutas zenekarnak!

Közel hétszázötven évvel ezelőtt a MÁV Petőfi Sándor Kultúrthonának fűvös- és vonózenekara. Egyszerű vasutas emberek e két zenekar tagjai, váltókezelők, vonatkísérők és más szolgálatban dolgozók, akik sokszor egyenesen a szolgálatból érkeznek a zenekari próbákra.

A hét esztendő alatt elért sikerek és a nehézségek összetartották ezt a kis kollektívát.

A zenekari tagok nem szélettek szót, a volt karmester, Siroki Gyula rossz munkája és lelkiismeretlensége következtében sem, de rosszslásukat fejtették ki, amikor Siroki Gyula a próbák helyett a verebektet csúszította a Mátyás téren. Nem vette el az egyszerű emberek kedvét a MÁV sok vezetőjének részvételével, közömbössége, mert olyan emberek álltak a vasutas zenekar mellé, mint Lahó Károly főintéző, Engi József kereskedelmi főnök és mások, akik megértették beosztottjaik munkájának jelentőségét.

A főnökség a kezdeti években komoly figyelmet fordított a zenekarra, büszkélkedett elért sikerével.

Időközben azonban megszokták már a kis közösség sikereit, s meg is feledke-

zett róla. Az utóbbi időben már szinte harcolnia kellett a zenekari tagoknak a szolgálattelvező, egynemelyikével azért, hogy a próbákra és a rendezvényekre is el tudjanak jutni. Az ilyen vezetők közé tartozik Csokó Gyula tériőnök is, aki a zenekar dobosát, Dobó Károlyt nem szívesen engedte el a közös szereplésekre. Kétségtelen, hogy első a szolgálati munka fontos elvégzése. De

van lehetőség a szolgálattal olyan beosztására is, amely lehetővé teszi a kulturális munkában való részvételét.

Hiba és pedig komoly hiba akadt a zenekar tagjainál is. Sokszor szívesebben kijárják vezetőiknél a megfelelő szolgálattelvezést a lakodalmakban való szereplésért, mint a zenekar nyilvános rendezvényein való fellépésért. Olyan is előfordult már, mint Szalma Baksi Ferenc esetében, hogy időközben a magasabb beosztásba kerülő zenészek nem tartják állásukhoz méltónak a zenekarhoz való tartozást. Szegénylik a »kicsik közt« való muzsikálást.

Az pedig az együttes és kultúrthon-igazgató közös hibája, hogy

a kultúrthon vezetőségében eddig senki sem képviselte a zenekart.

Ilyenformán nem is lehet csodálkozni azon, ha a zenekar hasznos tevékenysége visszhangtalan marad az öket pártoló szívekben. Nem helyes az sem, hogy az ügynevezett próbapénzek kifizetése körül sok a pontatlanság, a felelőtlen ígérgetés a kifizetés idejére vonatkozóan. Főleg emiatt maradt el a zenekartól Csonka János zenekoslai tanuló —, de megígérte, hogy ezután aktív tagja lesz a zenekarnak.

Érdemes foglalkoztatni és segíteni ezt a kis együttest, mert nagy terveket köválnak

már is az új karmesterrel, Boldizsár Kálmánnal. Jelenleg operett-estre készülnek, s talán ez lesz az újjászülött zenekar igazi bemutatkozása is. Tervebe vették, hogy a téli időszakban felkeresik hangversenyükkel a szegediekörnyéki termelőszövetkezeteket. Több önálló hangversenyt terveznek a klasszikus művekből is. A szándék komolysága és nagysága megérdemli a sokoldalú figyelmet, hogy terveiket valóra válthassák a vasutasok fűvösai, muzsikusal.

Több mint 100 ezer kilogramm vasat gyűjtöttek a szegedi iskolák tanulói

A november 1 és december 15-e között megrendezett vasgyűjtő hónap alatt a szegedi általános- és középiskolák tanulói több mint 100 ezer kilogramm vasat gyűjtöttek.

A Csongrád megyei MÉH Vállalat kimutatása szerint a középiskolák közül első a szegedi Építőipari Technikum 12.484 kilogramm vasal; egy tanuló átlag 44,5 kilogramm. Második helyezést a Vasútforgalmi Technikum tanulói érték el, akik 23.668 kilogramm vasat gyűjtöttek. Harmadik a Tanítónőképző, amelynek hallgatói 16.090 kilogramm vasat adtak be. Négy középiskola, a Textilipari Technikum, a Tanítóképző, a Gépipari Technikum és a Közgazdasági Technikum diákjainak átlageredménye több mint 10 kilogramm vas.

Az általános iskolák közül első a Mérey utcai Ányaiskola, második az Árpád téri Fiúiskola, harmadik a Csongrádi sugárúti Általános Iskola.

Kompartó

Telefonálási akadályok

Senki, akinek sürgős telefonálási akadálya akad, ne szármítson arra, hogy ez Újszegeden, a déli és esti órákban, nyilvános állomásról sikerül neki.

Valamikor régen, amikor még nem a mai helyén lakozott az újszegedi posta-hivatal, 15 méteres körön belül három nyilvános telefon volt. Egy a postán, egy a Liget-vendéglő előtt, egy benn a vendéglőben.

A posta azóta máshová került, különben is délben 12—2 között és délután hattól zárva van, az utcai fülkét ütéptés miatt elavoltították, s erre ráadásul a Liget-vendéglőben kitaláltak, hogy onnan pedig „maszek“ nem telefonálhat.

Beteg vagy és értesíteni kell erről kora reggel a munkahelyedre? Küldess táviratot, azt is csak akkor, ha kinyit a posta! Megbeszélésed van, de késni fogsz és értesíteni kellene azokat, akik várnak? Új taxiba! Bocsánat, rossz a tanács! Erre sincs módod, hisz azt is telefonon kell megrendelni!

Sorolhatnánk tovább, de minék? Ennyiből is érthet, aki akar, és aki jóindulatú. Reméljük, a kellemetlenkedő rendelkezést visszavonják. Hisz senki nem kér szívességet, minden hívásért 50 fillért fizettek eddig is a telefonálók. Tíz fillérrel többet, mint hasonló helyekről benn a városban.

Miért félnek a ráftetéstől? Meg nem szokhat senki, aki használta a készüléket, nem is akar. És talán csak akad dolgozó a Liget-vendéglőben, akire a telefonpénz kezelését rábíthatják?

(— 8 —)

A városi tanács és az írócsoport irodalmi pályázatának eredménye

A városi tanács népművelési osztálya és az írócsoport tagjaiból alakult bírálóbizottság december 20-án értékelte a városi tanács és az írócsoport által az 1930. évi szeptember 1-i munkástüntetés és sztrájk 25. évfordulója emlékére hirdetett irodalmi pályázatot.

A bírálóbizottság örömmel állapította meg, hogy több idősebb, munkásmozgalmamban résztvevő elvtárs vett részt a pályázaton munkásmozgalmi élményeinek a feldolgozásával, vagy visszaemlékezésekkel. Örvendetes az a tény is, hogy két fiatal, Fenákel Judit és Bárdos Pál most jelentkező első elbeszéléseivel díjat nyert.

A beérkezett művek egy részének jellege szükségessé tette, hogy a bírálóbizottság módosítsa a pályadíjakat.

A bírálóbizottság a következő műveket díjazta: Szabolcsi Gábor: Gátszakadás című drámáját 2000 forintos, Petrovácz István: Pihenő című versciklusát 1000 forintos első díjjal jutalmazta.

Vincze András: A karó cí-

mű elbeszélést 600 forintos, Dér Endre: Kulich Gyula édesanyja című riportját 500 forintos második díjba részesítette.

Dér Endre: Lángbanálló évek című regényének bevett részét 500 forintos, Fenákel Judit: A sztrájkőrő című elbeszélést, Bárdos Pál: Október hatodikán című elbeszélést és Agócsi János: Emlékezők a Szegedi Kendergáry életéből című munkásmozgalmi visszaemlékezéseit 400—400 forintos harmadik díjba részesítette.

A bírálóbizottság megdicsérelte Sugár Lenke: Tolvajipari KFT című regényét, özv. Tóth Lászlóné: Két csillag című drámáját, Mária Béla: Hazatalálás című elbeszélést.

Kérjük a 69514 jellegű mű szerzőjét, jelenjen meg az írószövetség szegedi csoportjában.

A pályadíjakat az írócsoport december 23-i közgyűlése osztja ki a bírálóbizottság.

Felavatták a Bölcsészkar DISZ zászlaját

Rég nem látott, meleg, baráti ünnepség színhelye volt szombaton délután a Bölcsész tudományi Kar Auditorium Maximuma. Itt gyűltek össze a kar hallgatói, előadói, hogy felavassák a Bölcsészkar DISZ-zászlaját. Az egyetem bejáratánál DISZ-fiatalok fogadták s kísérték fel a pompásan feldíszített nagy előadóterembe a meghívott vendégeket.

A megjelenteket Sipos István elvtárs, a Bölcsészkar DISZ-bizottságának titkára üdvözölte, majd a Himnusz éneklésével egyidőben belépett a terembe Cs. Tóth Imre IV. éves magyarszakos hallgató, kezében a hatalmas piros-fehér-zöld színű zászlóval. Egyik oldalán alkotmányunk jelvénye, másik oldalán egy vörös ötagú csillag. Felette felírás: „Hűség a néphez, hűség a párthoz.“ Hatalmas taps, lelkes éljenzés fogadta a zászló megjelenését.

Sipos István elvtárs néhány szóval ismertette a zászló megszületésének körülményeit. Megtúdtuk, hogy a kar hallgatóinak jó-

része Gencsháton, az Állami Gazdaságban dolgozott egy-egy napot, s kerestetének egyrészt felajánlotta a zászló elkészítésére.

Ezután Székely Sándor elvtárs, az egyetemi DISZ VB titkára mondott ünnepi beszédet.

Az ünnepi beszédet kultúr-műsor követte. Elsőnek a szegedi MÁV „Szocialista kultúráért“ jelvényt kiöntetett „Hazánk“ énekkara szerepelt Waldmann József vezetésével. Az ünnepségre részt vett a szegedi Nemzeti Színház három művésze is: Sinkó György, Moldován Stefánia és Bíró Attila.

A műsor után Gulya Károly elvtárs, az Egyetemi Pártbizottság nevében, Fenyvesi István elvtárs a Bölcsész tudományi Kar pártszervezete nevében, Nyíri Antal elvtárs a Tudományegyetem nevében, Faragó elvtárs a Városi DISZ-bizottság nevében és Székely Sándor elvtárs, az egyetemi DISZ-bizottság nevében helyezték el szalagot a DISZ-zászlóra.

(b)

PEKINGBEN új színházat avattak, amely kínai és német szakemberek közös alkotása. A színháznak 16 méter átmérőjű forgószínpada van. Egy közvetítőberendezés lehetővé teszi, hogy az előadást az épület minden részében hallgatható lehet. A nagyothallóknak hallgatók állnak rendelkezésére.

ANGLIÁBAN plakátok jelentek meg a következő felírással: „Kétszer is gondold meg, mielőtt vásárolsz valamit“. Ezzel kapcsolatban az alábbi vice terjedt el: Két háziasszony beszélget: — Olvastad a plakátot? — Igen, s mialatt kétszer meggondoltam, ismét felszótkok az árák...!

Chaplin filmjei és kora

Sadoul könyve

Sadoul, a nagy francia filmkritikus és filmesztéta a film történetének egyik legkiválóbb, életében már klasszikusnak ható alakjáról írt könyvet. Ennek az érdekes találkozásnak csak jó eredménye lehet, gondolja az ember, míg kezébe veszi ezt a frappánsul szép kiállítású könyvet. Es valóban: ez a rövid életű-összefoglalás érdekes, mint egy regény, értékes, mint egy kor-dokumentum, és megható, mint minden írás, amely az igazság és a művészet közös harcáról szól.

Chaplinnek, ennek a nagyszerű embernek valóban küzdelmes volt mind a mai napig az élete. Küzdelmes volt, mikor London szegénynegyedében lakott, nyomorgott kisembertként, és küzdelmes volt akkor is, amikor művészetével bemutatta a világnak ezt a mindenki által ismert nyomorgó, elesett-ségében szánalmas kisembert, aki nem csoda folytán, hanem a társadalom, a kapitalista társadalom bűnei miatt az, ami.

Sadoul könyve hűen kíséri végig 1952-ig, a Rivaldajény elkesztéséig Chaplin életét, művészetének, műveinek fejlődését. Mert Chaplin nagy művész, és nem csak azért az, mert ő írja filmjei forgá-

tókönyvét, zenéjét, ő rendezte filmjét és ő járja benne a főszerepet, hanem azért is nagy művész, mert az emberi méltóságért, szabadságért, a szépségért és boldogságért küzd. Ezért kellett a szó leg-szorosabb értelmében elmenekítenie Amerikából, és ezért támadják őt évtizedek óta acsargóan és állhatatosan az amerikai bulvár-lapok és akik mögötte vannak: a kapitalisták, a fasiszták, az emberi élet megnyomorítói.

Sadoul könyve nem lírizál, nem síklék mellékösvényekre, nem fecseg, — tényeket sorakoztat egymásután, néha kissé túl szákszavúan, túl tartózkodóan is. Az ember olvasás közben lapról lapra várja, hogy mikor szólal meg a szavak zenekara, dicséretét zengeni a lángésznek. És az olvasó lapról lapra hiába vár. Csak amikor a könyv utolsó sorait olvassa, és utána végiggondolja öntudatlanul is, hogy mit olvasott, akkor szólal meg benne ez a zenekar, míg a társadalmi-tesztü „kisembert“ látja maga előtt. Az író nem dicsóit de az olvasónak, ha akarja, ha nem — dicsóitene kell Chaplint, meg kell szeretnie őt. És hogy sikerült ilyen könyvet írnia Sadoulnak, azért a legnagyobb elismerés illeti meg. (andrás)

Továbbképző tanfolyamok kezdődnek kertészeti szakemberek számára

A Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán 1956. január 3-tól 10-ig tíz napos zöldségajtatási, borkezelési, szőlőtelejművelési és trágyázási, valamint gyümölcstermesztési továbbképző tanfolyam indul. A tanfolyamon részt vehetnek a felsőfokú képesítéssel (egyetem, főiskola, akadémia) rendelkező és kisebb számban ilyen képesítéssel még nem rendelkező, de vezető állású szakemberek. A tanfolyam résztvevőinek teljes fizetését, az utazás költségét és az ételmezési díjat munkahelyük megtéríti. A főiskola a résztvevőknek szállást biztosít.

A felvételi kérelmet a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola (Budapest, XI. Mészai út 44) igazgatójához legkésőbb 1955. évi december 25-ig kell beküldeni. A felvételi kérelmet fel kell tüntetni a kívánt tanfolyamot, a legmagasabb szakmai képesítést, a beosztást, a munkahely vezetőjének javaslatát, valamint azt, hogy szállásra igényt tart-e. Akiket a tanfolyamra fel-

vesznek, a főiskola táviratban értesíti.

35.

Szerette a tréfát, a hangos nevetést, a nagymintájú blúzokat és haját fiúsan viselte. A műszaki egyetem harmadéves levelező hallgatója volt.

Ezt a Nagy Pistát kezdettől fogva alaposan megfigyelte, mert Bikácsai részletesen elmondta fatelepi dolgait. Károlyné úgy vélte, hogy nem lesz könnyű feladat helyes vágyánra terelni. — Sokszor elgondolkozott azon, vajon mi lehet az oka annak, hogy vannak egyáltalán jampecek. S pont a munkásgyerekek közül akadt a többségük. Oka lehet ennek a beteges társadalmi jelenségnek az is, hogy a szülők szabadjára engedik őket. Egyszerűen nincsenek otthon. A gyerek felnő, mint a dudva. S megy a rossz után, ami mindig csábító és könnyű. Vagy oka az, hogy igyekeznek kitűnni. Ruhában, modorban, mindenben és mindenütt. De oka a sok szirupos, vacak sláger, a szabados életforma, a rossz DISZ-szervezetek, a még rosszabb és főleg unalmas kultúrmissorok, amivel egyes papírpolitikusok igyekeznek a fiatalokat „lekötöni“. Van persze más oka is a jampeccelézésnek. Túlzott önbizalom, a mindent kritizálás, mindent alabécsülés hajlama. A pil-

lanatnyi életnehézségek. Százféle okot is talált Károlyné, de mégis legfontosabbnak azt találta hogy a fiatalok forradalmi készségét a párt még eddig nem használta ki kellőleg. Mennyi energia, hit, lelkesedés vész kárba a hosszúhajak, tolvajnyelv és bárok pultjai révén!

Elgondolkozva ült székében és várta, hogy Mari és Pista bejöjjenek — Két ellentét. — Gondolta s szinte nevetgetni kezdte. De biztosra vette, hogy a két ellentét egy napon simára csiszolja egymást. — Kopogtak.

Nyílt az ajtó és a két ember haragos arccal lépett be. Leültek és várták, mi lesz. Károlyné nyugodtan megnézte mind a kettőt. Mari nyugtalanul fészkelődött helyén, de biztos tekintettel meredt Károlynéra.

— Egy kis baráti beszélgetésre kerétem az Elvtársakat. — Kezdte a beszélgetést Károlyné. — Az össz-

ta szavai után Károlyné. — Csak egész nyugodtan mondd meg, magunk közt vagyunk. — Tette hozzá barátságosan.

— Hát azért, mert gyanús volt! Egy ilyen kivel levelezhet a pécsi bányából? Hát nem határváros ez? Lehet ez itt kém is! — Kiáltotta Maris, most már kitörve befőle a harag.

— Na, kém. — Horkant fel Pista gúnyosan és mérgében haját borzolta.

— Ki írta azt a levelet, Pista? Nem kell megmondani, csak én érdeklődöm. De ha nincs benne semmi különösebb magánügy, nyugodtan megmondhatja.

— Rendben van, megmondom. — Benyúlt a zsebébe és kivette a levelet. — Tessék. A nagybátyám írta, ha ebben is kételkedik akárci, hát akassza fel magát. — Azzal letette a levelet az asztalra és vadul bámult Marira. Az felugrott és rákiáltott.

— Kikérem magamnak, akassza fel maga magát. Vagy különben, megteszi majd azt a bíróság.

— Mi van it? Viselkedjenek rendesen! — Kiáltotta Károlyné és most már belátta, hogy ezt az ügyet nem lehet egy kis „baráti“ beszélgetéssel elsimítani.

(Folytatása következik.)